

nog E. BONNET, *Les Découvertes Assyriennes et le livre de la Genèse*, Paris, 1884 en DILLMANN, *Über die Herkunft der urgeschichtlichen Sagen der Hebräer*, Berlin, 1882.

165) De moeilijkheid van het probleem blijkt het duidelijkst bij de zondvloodsagen, die bij *alle* volkeren worden gevonden. L. von Ranke heeft nog kort voor zijn dood getracht dit probleem op te lossen, maar ook hem is het niet gelukt. Cheyne in de *Encyclopaedia Britannica* en Usener verklaren deze sagen uit den gemeenschappelijken psychologischen aanleg van den mensch; de grond van deze sage zou eene natuurnythe zijn en in verband staan met de zon, die dagelijks als lichtgod uit de zee opstijgt en door de golven schijnt gedragen te worden. Winternitz en L. v. Ranke zochten de verklaring in locale overstromingen, „de geologische sage”; gelijke natuurgebeurtenissen zouden overal tot dezelfde sagenvorming geleid hebben. Nog weer anderen meenden, dat het vinden van schelpen op hooge bergen bij de volkeren de idee had doen ontstaan, dat eens de geheele aarde met water bedekt was en men, om de redding van het menschengeslacht te verklaren, de ark van Noach verzonnen had. Het afdoende argument tegen al deze psychologische en geologische verklaringen blijft echter, dat deze zondvloodsagen, wanneer ze autochtoon waren, wel enkele *algemeene* trekken gemeen konden hebben; maar niet in details konden overeenstemmen, zooals dit metterdaad zelfs bij de verst van elkaar verwijderde volken het geval is. Vooral ALEXANDER VON HUMBOLDT heeft hierop gewezen, omdat hij bij de oude volkeren in Mexico een zondvloodsage ontdekte, die bijna geheel met het bijbelsche verhaal overeenstemt. Ook hier wordt verhaald van een vloed, die de aarde overdekt heeft; Coxcox, de Mexicaansche Noach, wordt gered met zijn vrouw en kinderen in een schip, dat met graan, levende beesten, enz. bevracht was. Toen de wateren tot stilstand waren gekomen, liet Coxcox eerst er een gier uit, die wegbleef, omdat hij niet lijken zich voeden kon; nadat nog enkele andere vogels waren uitgezonden, liet Coxcox ten slotte een colibri vliegen, die met een groenen tak in den bek weerkeerde, waarop hij het schip verliet en de aarde weer bevolkt werd. Daargelaten de vraag, of al deze details metterdaad origineel zijn, dan wel te danken aan lateren Christelijken invloed (LENORMANT l. c. VI p. 45 enz. houdt de originaliteit althans voor de hoofdfacten staande), kan toch de overeenkomst tusschen de zoogenaamde Semitische en Indogermaansche zondvloodverhalen niet louter toeval wezen. DELITZSCH e. a. nemen daarom aan, dat in Babel de oorsprong dezer sagen te zoeken is; de aanleiding tot deze sage zou dan waarschijnlijk een cycloon zijn geweest, die Mesopotamië heeft verwoest, en de andere volkeren zouden dit verhaal later uit Babel hebben overgenomen. Ook deze ontleeningshypothese lost echter het raadsel niet op, hoe zelfs op Nieuw-Zeeland en bij volkeren, die in Amerika wonen, deze sagen voorkomen, daar hier in den „historischen tijd” van een rapport met Babel geen sprake kan wezen. De astronoom